

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1369
Tarih : 16.01.2016

60116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.02.2015

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili

Ceza yargılamalarında davaların sonuçlanması, adaletin yerinde ve zamanında tesis edilmesi hususunda kaygı yaratan olgulardan birisi de “*davaların nakli*” mevzuudur. Yaşanan örnekler baktığımız vakit, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 19 uncu maddesinde yer alan bu hüküm; sadece faili meçhul davalarında, gözaltında kayıp, işkence ve kolluk güçlerince gerçekleşen ölümlerin görüldüğü davalarda ve sanıklar lehinde uygulanagelmektedir. Nitekim Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan Şerzan Kurt’un ölümü ile ilgili dava, yine Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan Nezir Tekçi davası ile Temizöz Davası, Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesine gelen Vartinis davası, Van İlinden Ankara’ya nakil edilmiş olan Çaldıran İnfazları davası, somut bir neden olmaksızın Diyarbakır ilinden Ankara’ya nakledilen Mete Sayar (Görümlü) davası, Gazeteci yazar Musa Anter’in 1992 tarihinde Kültür ve Sanat Festivaline katılmak üzere geldiği Diyarbakır’da uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirmesi üzerine açılan ve halihazırda Ankara’ya nakeldilmiş olan dava, Diyarbakır ilinden alınarak ilk olarak Eskişehir’e gönderilmiş olan Lice Katliamı Davası bu davalardan yalnızca bir kaçıdır.

Yine, tüm bu davanın nakline konu davaların ortak bir başka özelliği de faillerin her daim beraat ettiği yerler olmasıdır. Şöyle ki, Trabzon’a nakledilen Gazi Davası ve Afyon’a nakledilen Metin Göktepe Davasında, fail polisler hakkında çok az cezalar verilmiş, Eskişehir’e nakledilen Ahmet ve Uğur Kaymaz Davasında ise polisler, meşru müdafaa gerekçesiyle beraat ettirilmişti.

Örneklerin daha da çeşitlendirilerek değerlendirilmesinde tüm bu davaların nakil edildikleri yerlerin güvenliği sağlama amacına uygun yerler tercih edilmediği, aksine güvenlik kaygılarını daha da artıran yerler olduğu kanısı güçlenmektedir. Zira tüm yargılamalar esnasında taraflar arası ayrışmanın daha yoğun olduğu yargılama yerlerinde olayların daha da arttığı gözlemlenmektedir. Bu kırılmaları derinleştiren unsur ise yeni yargılama yeri olarak belirlenen illerin dava konusu ile zıt eğilimlerin belirgin olması hususudur. Örneğin milliyetçi eğilimlerin yoğun

olduğu Kayseri iline Ali İsmail Korkmaz davasının nakli, Musa Çitil davasının yine milliyetçi eğilimlerin yoğun olduğu Çorum iline taşınması en bilinen olaylar arasındadır. Ahmet ve Uğur Kaymaz Davasında, davayı izlemek için Eskişehir'e giden yakınları ve sivil toplum örgütü temsilcileri, Ülkü Ocakları üyeleri tarafından saldırıya uğramıştı.

Ayrıca yasanın bu hükmünün uygulanmasının en önemli ve yargılamanın seyri ile sonucuna etkili olan tarafı da davanın nakledildiği hallerde davanın delillerinin toplanmasına dair yarattığı sakıncadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye Mahkemelerinde görülen ceza yargılamalarında, **“davanın nakli”** uygulamasına tabi tutulmuş ve kesinleşmiş olan kaç dava vardır? Bu davaların konusu ve sevk maddesi nedir? Bu davaların kaç beraat ile kaç mahkûmiyet ile neticelenmiştir? Davaların, açıldığı ve neticelendiği mahkemelere göre dağıldığı iller hangileridir?
2. **“Davanın nakli”** uygulamasına tabi tutulmuş, kesinleşmiş ve aynı zamanda sanıkları kamu görevlisi olan kaç dava vardır? Bu davaların konusu ve sevk maddesi nedir? Bu davaların kaç beraat ile kaç mahkûmiyet ile neticelenmiştir?
3. Türkiye Mahkemelerinde hâlihazırda görülmekte olan ceza yargılamalarında, **“davanın nakli”** uygulamasına tabi tutulmuş olan kaç dava vardır? Bu davaların konusu ve sevk maddesi nedir? Bu davalar hangi ilden hangi ile nakil edilmiştir?
4. Türkiye Mahkemelerinde hâlihazırda görülmekte olan ceza yargılamalarında, **“davanın nakli”** uygulamasına tabi tutulmuş ve sanıkları kamu görevlisi olan dava sayısı nedir ve yargılamalara devam eden mahkemeler hangileridir?
5. CMK'nin 19 uncu maddesinin tatbikine dair verilen kararlar ile ilgili beraat/mahkumiyet oranlarını gösterir istatistiki bir çalışmanız mevcut mudur? Şayet böyle bir çalışmanız mevcut ise oranlar ne şekildedir?
6. Bir hukukçu olarak söz konusu uygulamanın ve yarattığı sonuçların adil yargılanma ilkesi ile çeliştiğini düşünüyor musunuz? Söz konusu yasa hükmünün yarattığı sakıncaların giderilmesi için yasa değişikliği yapılmasına yönelik bir çalışma gündeminizde midir?

60116.

7. Davanın nakli uygulamasına tabi tutulan yargılamalarda delillerin toplanmasına yönelik yaşanan aksaklıklar ne şekilde giderilmektedir? Bu davalarda delil yetersizliğinden beraat sayısına ilişkin istatistikler ne şekildedir?
8. Faili Meçhul cinayetlere ilişkin davalarda Bakanlığınız nakil kararlarını verirken hangi ölçüleri esas almaktadır?
9. 1990'lı yıllara ait öldürme ve katliam davalarında bu güne kadar sanıkların güvenliği ile ilgili sıkıntı yaşanmış mıdır?
10. Davaların nakil kararıyla gönderildiği illerde mağdur, müşteki ve müdahillere yönelik saldırılar konusunda veriler var mıdır?
11. Nakil kararlarıyla, 20 yılı aşkın süredir yakınlarını katledenlerin yargılanmasını talep eden mağdurların daha fazla mağdur edildiği konusunda düşünceniz nedir?
12. Davaların nakledileceği İl belirlenirken hangi kıstaslar esas alınmaktadır?
13. Davaların nakledilmesi konusunda Bakanlığınızın olumsuz yanıt verdiği talep sayısı kaçtır?
14. Nakil kararlarının genellikle faili kamu görevlisi olan davalarda verilmesinin izahı nedir?